

Hasan AKDOĞAN/GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET GÜMRÜKTE ÇÖZÜM BEKLEYEN BAZI SORUNLAR

Sayın okuyucular bu köşede bugüne kadar gümrük ve dış ticaret alanlarında yaşanan sorunları ve idari birimlerin getirdiği çözümleri yazdım.

Modern ülkelerde işleyen sistemleri uzmanlar inceliyor ama ne yazıkki mota mot çevirilerle adaptasyon zor oluyor. Onun içindirki sürekli bir tebliğ ve genelge çıkarılma gereği duyuluyor. Kuşkusuz bunda gelişen olaylar ve k-ekonomik koşullar da etkili.

Bazı sorunları da idare çözmekte zorlanıyor gibi, Örneğin YGM sistemi 7 yıldır uygulanıyor ama isim olarak kanun metnine bir türlü sokulamıyor. 7 yıldır uygulanan bir sistemi kaldırmak isterseniz bile olmuyor. Olamıyor. Sonuçlarının negatif etki yaratması kaçınılmaz oluyor. Vergi açısından, istihdam açısından, kurulan piyasa düzeni açısından sorunlar yığılaşıyor.

Nitekim, bu yöndeki iki girişim Danıştay tarafından durduruldu. Ancak, davalar halen devam ediyor. <neticesi ne olacak binmiyor. Sistemin rehabilitasyonu için müşavir derneklerinden, sahada çalışanlardan, hizmet alanlardan görüş alınıp değerlendirilmesi bir ihtiyaç olarak görünüyor. İdare ile hayati anlamda davalı olan bir mesleğin geliştirilmesi yolunda engeller olduğu söylenmez mi? Rehabilitasyondan sonra en azından Statü sahibi firmaların gümrük ve dış ticaret işlemlerinin denetimi bunlar vasıtasıyla yaptırılamaz mı? 80.000 i aşkın firmanın müfettişler eliyle denetiminin imkansız olduğu bir gerçek olarak ortada duruyor.

Antrepoların, doluluk oranlarının son aylarda önemli ölçülerde düştüğü anlaşılıyor. Yeni antrepoların açılması yetkisi merkeze alınması yeterli görünmüyor. İşleticiler tektek sorunlarını aktarma yoluna gidiyor. Bunların sorunlarının tespiti için idare ve işleticilerin temsilcileri bir araya gelemez mi?

Kumanyacılık sektörü dünyanın her ülkesinde özellikli bir sektör olarak ele alınıyor. Sağlanan kolaylıklar var elbette. Ancak, antrepo sahibi bir kumanyacı şirket aynı niteliklere sahip başka bir şirketten mal temin edip gemilere vermekte sorunlarla karşılaşılıyor. Gemiler vızır vızır geçip gidiyor. Bir başka ülkenin kumanyacısı pazarı kapıyor. Bizim şirketler yerli malı gemilere satıyorlar ama tarımsal ürünler bazında devlet desteğinden yararlanamıyorlar. Neymiş, GTİP uyuşmazlığı oluyormuş. Faturalara GTİP belirtilmesi ve beyannameye not düşülmesi gibi bir basit çözüm yolu varken Ekonomi Bakanlığı bunu kabul etmiyor ve Gümrük idaresi ile bir toplantı yapıp buna bir çözüm getiremiyor mu?

Gümrük Müşavirlik sistemindeki rekabetler, acı sonuçlar veriyor. Bazı şirketler iflas ediyor. Bu yönde müfettişlik denetimlerinden ziyade ortak bir çalışma ile bir yol bulunacağını düşünüyorum. Dış ticaret hacmi ve doğrudan temsil sistemi de dikkate alınarak bir rehabilitasyon gerekiyor. Obinlerce kişinin çalıştığı bu hizmet gurubunun Oda olması kimin tarafından engelleniyor.

KKDF konusunda şirketlerin bilinci allak bullak olmuş durumda. Bir kalkıyor, bir iniyor. Muafiyetler ayrı bir konu.

Fiziki muayenelerin arttırılmış olması sistemin maliye bağlantılarının iyi çalışmadığına da bir işaret olarak algılanması gerekiyor. Kurumlar arası diyaloglar sadece insan faktörü ile olmu-

yor. Ki bunda da eksikliklerin olduğu anlaşılabilir. Bilgi ve teknoloji çağında, gümrük, dış ticaret, banka, maliye arasında sistemsel entegrasyonların ilgili diğer kurumlarla birlikte sağlanması gerekiyor.

İthalat tarafı işlemeyen bir sertifikasyon sistemi getirildi. Şirketlerin aklı karıştı. 2016 sonunda sonlandırılacak olan OKS sistemi ile sertifikasyon sistemi nasıl uyumluluşacak tereddütler var. Sertifikasyon programına girmeye şirketler kuşku ile bakıyor. Bakanın bizzat mektup göndermesi de tesir etmedi. En basitinden bu programa girecek şirketlere danışmanlık yapması istenen uzmanların ismi bile konulamıyor. Biraz cesaret gerekiyor. Birçok kanuna YMM isminin yazılması örnek alınamaz mı?

Sayın okurlar, zaman zaman bu tür sorunları yazılarımda işleyeceğim. Kuşkusuz yapılan iyi şeyleri ve çözümlenmeleri de belirtmeye devam edeceğim.